

## บทที่ 5

### สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง ทักษะคตินักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการเป็นผู้ประกอบการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของสถาบันการศึกษาเอกชน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 5 แห่ง สาขาวิชาละ 101 ราย รวมทั้งสิ้น 303 ราย ได้ผลการวิเคราะห์ที่สามารถสรุปได้ดังนี้

#### สรุปผลการศึกษา

##### ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไป สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 20 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ อายุ 21 ปี และ 19 ปี ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และรับราชการ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองในระหว่างที่ศึกษา โดยทำงานอาชีพรับจ้าง รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขาย และทำงานฝีมือ

##### ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคตินักศึกษาต่อการเป็นผู้ประกอบการ

จากการศึกษาทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเป็นผู้ประกอบการทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคิดเห็น และด้านพฤติกรรม สรุปได้ดังนี้

##### ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ

สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยทราบในภาพรวมร้อยละ 53.5 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่องการประกอบธุรกิจขนาดย่อมช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ รองลงมาได้แก่ การประกอบธุรกิจขนาดย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มกล้าเสี่ยง แสวงหาความก้าวหน้าและพิสูจน์ความสามารถของตน ทั้งเป็นช่องทางที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระและได้ทำงานที่ตนเองภูมิใจ โดยใช้เงินทุนไม่มากนัก และเป็นการช่วยกระจายฐานทางเศรษฐกิจไม่ให้กระจุกอยู่เพียงพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเพียงแห่งเดียวหรือน้อยแห่ง รวมทั้งผู้ประกอบการมีสิ่ง

สำคัญ คือ การที่ได้เป็นนายตนเอง ทำงานเพื่อตนเอง และกำไรที่ได้จากการดำเนินงานเปรียบเหมือนรางวัลของผู้ประกอบการที่ประสบผลสำเร็จ

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวม ร้อยละ 35.2 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง ผู้บริหารธุรกิจขนาดย่อมจะต้องทำงานด้วยตนเอง ไม่มีเวลาพักผ่อน มีเวลาที่เป็นของตัวเองส่วนตัวย่อย เมื่อเจ็บป่วยก็ไม่สามารถหยุดงานติดต่อกันเป็นเวลานานได้ รองลงมาได้แก่ ผู้ประกอบการมีสิ่งจูงใจที่สำคัญคือ การที่ได้เป็นนายตนเองทำงานเพื่อตนเอง และกำไรที่ได้จากการดำเนินงานเปรียบเหมือนรางวัลของผู้ประกอบการที่ประสบผลสำเร็จ การประกอบธุรกิจขนาดย่อมช่วยให้ผู้ประกอบการในท้องถิ่นมีฐานะทางสังคมที่ดีขึ้น และเป็นแหล่งที่ให้การศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องระบบอุตสาหกรรม รวมทั้งผู้ประกอบการจะมีรายได้หรือกำไรมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับชนิดและคุณภาพการตัดสินใจ ความพยายามและความเชี่ยวชาญทางการบริหาร

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 11.3 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง ธุรกิจขนาดย่อมไม่มีเงินใน การทำวิจัยทางธุรกิจในด้านต่าง ๆ รองลงมาได้แก่ การประกอบธุรกิจขนาดย่อมสามารถปรับเทคนิคการผลิตและการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสามารถทำงานในบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ รองลงมาได้แก่ การประกอบธุรกิจขนาดย่อมสามารถปรับเทคนิคการผลิตและการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสามารถทำงานในบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ

#### ด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การเป็นผู้ประกอบการจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการเป็นลูกจ้าง รองลงมาได้แก่ การเป็นผู้ประกอบการ ที่ประสบผลสำเร็จ ได้ต้องเป็นผู้ที่พึงพอใจที่ได้ริเริ่มทำในสิ่งใหม่ ๆ และหากธุรกิจที่ทำอยู่ประสบผลสำเร็จก็จะได้รับการยอมรับจากสังคม

#### ด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 50.5 แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่สนใจจะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วเพียงร้อยละ 13.2 โดยส่วนใหญ่มีเหตุผลว่า มีความเป็นอิสระไม่ต้องเป็นลูกจ้างใคร ได้รับผลตอบแทนมากกว่าการเป็นลูกจ้างและได้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบและสนใจตามลำดับ แต่กลุ่มที่ไม่มีความสนใจต่อการเป็นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ขาดประสบการณ์

ทั้งต้องเสี่ยงกับความล้มเหลว และขาดความมั่นคง และเห็นว่าอาชีพที่น่าสนใจ ได้แก่ ทำงานบริษัท ราชการและเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ

### ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นอื่น ๆ

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ซึ่งความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ถ้าต้องการจะเป็นผู้ประกอบการ ครอบครัว ญาติ และกลุ่มเพื่อนจะมีส่วนสำคัญในการสนับสนุน รองลงมาเห็นว่า หลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่ศึกษาสามารถเสริมความรู้ ความมั่นใจแก่นักศึกษาในการที่จะออกไปเป็นผู้ประกอบการ และการเห็น โอกาสความก้าวหน้าและความสำเร็จของบุคคลต่าง ๆ ที่เป็นผู้ประกอบการทำให้นักศึกษาอยากจะเป็นผู้ประกอบการ นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าวิชาที่มีความสำคัญในระดับมากที่สุดจะนำไปใช้ประโยชน์ในการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ วิชาการเงิน รองลงมาได้แก่ วิชาการตลาด/การขาย และ วิชาการบัญชี ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรพัฒนาปรับปรุงในระดับมาก ของสถาบันการศึกษา เพื่อช่วยให้ผู้ตอบแบบสอบถามประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นควรปรับปรุงในระดับมาก โดยที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ซึ่งความเห็นควรปรับปรุงสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ พัฒนาการฝึกงานและหลักสูตรด้านการบัญชี รองลงมาได้แก่ พัฒนาวิชาที่เกี่ยวข้องในการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้แก่ ครูผู้สอน เทคโนโลยี การจำลองการประกอบธุรกิจ และอาคารสถานที่

### ส่วนที่ 4 ทักษะคตินักศึกษาต่อการเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

จากผลการศึกษาทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สรุปได้ดังนี้

#### ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 54.8 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 33.0 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมให้ผลผลิตที่เร็วกว่าอุตสาหกรรมใหญ่ และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 12.2 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง ผู้ประกอบการขนาดย่อมใช้เวลาในการทำงานให้กับธุรกิจของตนเองมากกว่าใช้เวลาทำงานให้ผู้อื่น รวมทั้งความสำเร็จของธุรกิจขนาดย่อมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางการบริหารของเจ้าของธุรกิจ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาการตลาด มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 52.0 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มกล้าเสี่ยง แสวงหาความก้าวหน้า และพิสูจน์ความสามารถของตน ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 37.9 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่องธุรกิจขนาดย่อมมีฐานะทางการเงินไม่ค่อยจะมั่นคง และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 10.1 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง การเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อมต้องเป็นผู้ตัดสินใจทุกเรื่อง ที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมของเขา และธุรกิจขนาดย่อมมีฐานะทางการเงินไม่ค่อยจะมั่นคง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 53.9 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมเป็นช่องทางที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระ และได้ทำงานที่ตนเองภูมิใจ โดยใช้เงินทุนไม่มากนัก รองลงมาได้แก่ การประกอบธุรกิจขนาดย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้ ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มกล้าเสี่ยง แสวงหาความก้าวหน้า และพิสูจน์ความสามารถของตน และการประกอบธุรกิจขนาดย่อมช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ แต่ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 34.8 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมให้ผลผลิตที่เร็วกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 11.3 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง ผู้ประกอบธุรกิจขนาดย่อมใช้เวลาในการทำงานให้กับธุรกิจของตนเองมากกว่าใช้เวลาทำงานให้ผู้อื่น

#### ด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกคือ การเป็นผู้ประกอบการจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการเป็นลูกจ้าง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาการตลาด มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกคือ การเป็นผู้ประกอบการจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการเป็นลูกจ้าง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกคือ การเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ต้องเป็นผู้ที่พึงพอใจที่ได้ริเริ่มทำในสิ่งใหม่ ๆ

#### ด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็น

ผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 55.4

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาการตลาด ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 52.5

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการมากที่สุด มีร้อยละ 43.6

### ส่วนที่ 5 ทักษะคตินักศึกษาต่อการเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามเพศ

จากผลการศึกษาทักษะคตินักศึกษาต่อการเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ สรุปได้ดังนี้

#### ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการโดยทราบในภาพรวมร้อยละ 55.4 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง ผู้ประกอบธุรกิจขนาดย่อมใช้เวลาในการทำงานให้กับธุรกิจของตนเองมากกว่าใช้เวลาทำงานให้ผู้อื่น แต่ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบในภาพรวมร้อยละ 35.3 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง ธุรกิจขนาดย่อมมีฐานะทางการเงินไม่ค่อจะมั่นคง และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 9.4 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมให้ผลผลิตที่เร็วกว่าอุตสาหกรรมใหญ่ และการประกอบธุรกิจขนาดย่อมสามารถปรับเทคนิคการผลิตและการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยทราบ ในภาพรวมร้อยละ 53.0 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ แต่ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 35.2 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่องการประกอบธุรกิจขนาดย่อมให้ผลผลิตที่เร็วกว่าอุตสาหกรรมใหญ่ และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 11.8 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง ธุรกิจขนาดย่อมไม่มีเงินในการทำวิจัยทางธุรกิจในด้านต่าง ๆ

#### ด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ การเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ต้องเป็นผู้ที่พึงพอใจที่ได้ริเริ่มทำในสิ่งใหม่ ๆ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ การเป็นผู้ประกอบการ

การจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการเป็นลูกจ้าง

#### **ด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการเป็นผู้ประกอบการ**

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 38.0

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง ไม่แน่ใจว่าจะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 55.9

#### **ส่วนที่ 6 ทักษะคตินักศึกษาต่อการเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามการมีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างที่ศึกษา**

จากผลการศึกษาทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามการมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างที่ศึกษา สรุปได้ดังนี้

##### **ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ**

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างที่ศึกษา มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการโดยทราบในภาพรวม ร้อยละ 58.1 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ แต่ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 32.9 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง ธุรกิจขนาดย่อมมีฐานะทางการเงินไม่ค่อยจะมั่นคง และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 9.0 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมสามารถปรับเทคนิคการผลิตและการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างที่ศึกษา โดยทราบในภาพรวมร้อยละ 48.4 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมเป็นช่องทางที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระและได้ทำงานที่ตนเองภูมิใจโดยใช้เงินทุนไม่มากนัก แต่ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 37.8 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมให้ผลผลิตที่เร็วกว่าอุตสาหกรรมใหญ่ และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมร้อยละ 13.8 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่องธุรกิจขนาดย่อม ไม่มีเงินในการทำวิจัยทางธุรกิจในด้านต่าง ๆ

##### **ด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ**

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างที่ศึกษา มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ การเป็นผู้ประกอบการจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการเป็น

## ลูกจ้าง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างที่ศึกษา มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ การเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ได้ต้องเป็นผู้ที่พึงพอใจที่ได้ริเริ่มทำในสิ่งใหม่ ๆ

### ด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างที่ศึกษา ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 45.1

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างที่ศึกษา ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 55.3

## ส่วนที่ 7 ทักษะคตินักศึกษาต่อการเป็นผู้ประกอบการจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

จากผลการศึกษาทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง สรุปได้ดังนี้

### ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้าง มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวม ร้อยละ 57.9 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ และเจ้าของธุรกิจขนาดย่อมสามารถสร้างสรรค์ความสัมพันธ์กับลูกค้าเป็นการเฉพาะตัวได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวมีคุณค่าต่อความสำเร็จของธุรกิจ แต่ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวม ร้อยละ 32.6 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง ธุรกิจขนาดย่อมมีฐานะทางการเงินไม่ค่อยจะมั่นคง และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวม ร้อยละ 9.5 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมสามารถปรับเทคนิคการผลิตและการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยทราบในภาพรวม ร้อยละ 51.4 ซึ่งทราบมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มกล้าเสี่ยง แสวงหาความก้าวหน้า และพิสูจน์ความสามารถของตน และการประกอบธุรกิจขนาดย่อมเป็นช่องทางที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระและได้ทำงานที่ตนเองภูมิใจโดยใช้เงินทุนไม่มากนัก แต่ไม่แน่ใจต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวม ร้อยละ 36.5 ซึ่งไม่แน่ใจมากที่สุดในเรื่อง การประกอบธุรกิจขนาดย่อมให้

ผลผลิตที่เร็วกว่าอุตสาหกรรมใหญ่ และไม่ทราบต่อการเป็นผู้ประกอบในภาพรวม ร้อยละ 12.1 ซึ่งไม่ทราบมากที่สุดในเรื่อง ธุรกิจขนาดย่อมไม่มีเงินในการทำวิจัยทางธุรกิจในด้านต่าง ๆ

#### ด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้ประกอบการประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้าง มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ การเป็นผู้ประกอบการมีความเป็นอิสระในการเลือกเวลาทำงานได้ตามความพอใจมากกว่าการทำงานเป็นลูกจ้าง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้ประกอบการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 โดยความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ การเป็นผู้ประกอบการจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการทำงานเป็นลูกจ้าง

#### ด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้ประกอบการประกอบอาชีพรับราชการ เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้าง ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 47.4

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และอื่น ๆ ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว มีร้อยละ 51.9

#### อภิปรายผล

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิดเรื่องทัศนคติ แนวคิดการเป็นผู้ประกอบการรวมทั้งทบทวนวรรณกรรมใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษาทัศนคติของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการเป็นผู้ประกอบการ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

##### ทัศนคติมีองค์ประกอบ 3 ด้านดังนี้

1. ทัศนคติด้านความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยทราบเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการคิดเป็นร้อยละ 53.5 ซึ่งมีผู้ที่ไม่แน่ใจคิดเป็นร้อยละ 35.2 และไม่ทราบคิดเป็นร้อยละ 11.3 ซึ่งเป็นจำนวนที่แตกต่างอย่างเห็น ได้ชัด แต่เมื่อพิจารณาเรื่องของผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจหรือทราบนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่าการประกอบธุรกิจขนาดย่อมช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ คิดเป็นร้อยละ 68.0 และเป็นการเปิด โอกาสให้ผู้ประกอบการมีความคิดริเริ่มกล้าเสี่ยง แสวงหาความก้าวหน้า และพิสูจน์ความสามารถของตน อีกทั้งเป็นช่องทางที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระและ



สามารถทำงานที่ตนเองภูมิใจ โดยใช้เงินทุนไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 67.0 เท่ากัน จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนคติที่สอดคล้องตามแนวคิดที่ ผุสดี รุมาคม (2544) ได้กล่าวไว้ว่า การประกอบธุรกิจขนาดทำให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น จึงเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานได้อีกทางหนึ่ง และมีบางประเด็นที่มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามรู้และเข้าใจไม่มากนัก ประเด็นแรกคือ ธุรกิจขนาดย่อมมีโอกาสอยู่รอดน้อยกว่า ดังนั้น โอกาสได้รับเงินทุนและสินเชื่อจะน้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 13.8 สำหรับประเด็นต่อมาคือ ธุรกิจขนาดย่อมมีฐานะการเงิน ไม่ค่อยจะมั่นคง คิดเป็นร้อยละ 10.9 จากผลการศึกษาข้างต้นพบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการของ ผุสดี รุมาคม (2544) ในด้านเหตุผลที่คนส่วนใหญ่ไม่เข้าไปประกอบธุรกิจหรือเป็นผู้ประกอบการเนื่องจากกลัวจะสูญเสียทางการเงิน รวมทั้งเห็นว่า การประกอบธุรกิจนั้นขาดความมั่นคงในการทำงาน ต้องอยู่ใต้สภาพแวดล้อมที่ไม่สามารถควบคุมได้ ต้องทำงานหลายด้านและใช้เวลามาก ที่สำคัญก็คือความเสี่ยงที่จะสูญเสียทางการเงิน การขาดความมั่นคงในการทำงาน และการที่ต้องทำงานหลายด้านและไม่มีเวลาว่างเข้าไปเกี่ยวข้องกับชีวิตส่วนตัวของผู้ประกอบการด้วย โดยจะส่งผลกระทบต่อครอบครัว

2. ทัศนคติด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งในที่นี้จะศึกษาในเรื่องความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยจากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (3.78) ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการว่าจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการเป็นลูกจ้าง (4.13) โดยเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความมุ่งมั่น อดทน รวมถึงการมีประสบการณ์ มีความสามารถที่จะต่อสู้ฟันฝ่าปัญหานั้น ปกติการอันอาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ มีจิตวิญญาณของการเป็นนักสู้ต่ออุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งแตกต่างจากการประกอบอาชีพลูกจ้าง ที่แม้จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งให้ดีที่สุด แต่ก็นับว่าสะดวกสบายกว่าการเป็นผู้ประกอบการอย่างมากก็ตาม แต่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องหรือเป็นไปตามแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการของ ผุสดี รุมาคม (2544) ในด้านที่ว่า การจะประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการจะต้องมีความมุ่งมั่นอดทนต่อความยากลำบาก และพร้อมที่จะต่อสู้แก้ไขปัญหาอุปสรรคอยู่ตลอดเวลา ขณะเดียวกันต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งหากธุรกิจที่ทำอยู่ประสบผลสำเร็จก็จะได้รับการยอมรับจากสังคม และมีโอกาสสร้างความร่ำรวยมั่งคั่งได้มากกว่าการเป็นลูกจ้าง

3. ทัศนคติด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการเป็นผู้ประกอบการ เมื่อพิจารณาแนวโน้มหรือพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามที่จะออกไปเป็นผู้ประกอบการ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว พบว่าไม่แน่ใจว่าจะไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการคิดเป็นร้อยละ 50.5 โดยมีเหตุผลว่าขาดประสบการณ์ด้านการเป็นผู้ประกอบการ แม้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามเคยมีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองในระหว่างที่ศึกษาร้อยละ 53.5 โดยไปทำงานรับจ้างและค้าขายมาแล้วก็ตาม ซึ่งอาจเป็นไปได้

ได้ว่าขณะที่ทำงานรับจ้างและค้าขายอยู่นั้น ได้รับรู้และเห็นถึงสภาพกิจการ ลักษณะการประกอบการ ความสำเร็จและ/หรือความล้มเหลวของนายจ้างแล้วไม่ประทับใจ หรือเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ จึงมองว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นเรื่องที่ยู่ยากซับซ้อน ต้องมีประสบการณ์สูง ต้องเรียนรู้อย่างมากที่จะปรับประคองกิจการให้อยู่รอดท่ามกลางกระแสแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรง ต้องเสี่ยงกับการล้มเหลวได้ตลอดเวลา จึงเห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคงเท่ากับการเป็นลูกน้อง/ลูกจ้างบริษัท หรือรับราชการและเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้จึงทำให้ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจที่จะออกไปเป็นผู้ประกอบการ และเห็นว่าอาชีพที่น่าสนใจก็คือ ทำงานบริษัท รับราชการและเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนผลการศึกษาด้านความสนใจและความต้องการที่จะออกไปเป็นผู้ประกอบการ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จึงมีผู้ที่ต้องการจะออกไปประกอบอาชีพนี้อย่างแน่นอนไม่มากนัก คือมีเพียงร้อยละ 13.2 เท่านั้น โดยมีทรรศนะว่า การเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่อิสระไม่ต้องเป็นลูกจ้าง ทั้งอาจได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการเป็นลูกจ้าง และยังได้ทำในสิ่งที่ตนเองชอบและสนใจในคราวเดียวกันด้วย เหตุผลดังกล่าวนี้ว่าสอดคล้องตามที่ผุสดี รุมาคม (2544) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้คาดหวังจะเข้าไปเป็นเจ้าของธุรกิจก็คือ ผลสำเร็จจากการเข้าไปประกอบธุรกิจของตนเอง โดยมีความมุ่งมั่นในด้านกำไรและความมั่งคั่ง ความเกี่ยวข้องของครอบครัว ความพอใจส่วนบุคคล ความเป็นอิสระและอำนาจ รวมทั้งสถานภาพทางสังคม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ผลการศึกษานี้พบว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษาของ นิศรา จันทร์เจริญสุข (2542) ซึ่งได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพ ในหลายประเด็น โดยเฉพาะในด้านความสนใจของนักศึกษาที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว พบว่า มีผู้สนใจจะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 20.7 โดยเห็นว่าเป็นอาชีพที่อิสระ ไม่เป็นลูกจ้างใคร อีกทั้งต้องใช้ความอดทนอย่างสูง ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ และเป็นอาชีพที่ได้ผลตอบแทนสูงกว่าการได้เงินเดือนประจำ ขณะที่นักศึกษาที่ไม่สนใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการ มีเหตุผลว่าไม่ต้องการเสี่ยงในการลงทุน ไม่มีเงินทุนดำเนินการ ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน และเห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคง

## ข้อค้นพบ

จากผลการศึกษาคั้งนี้ มีข้อค้นพบดังต่อไปนี้

### ทัศนคติด้านความรู้ความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ

อาชีพผู้ประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามมีทุกอาชีพรวมถึงอาชีพรับจ้างทั่วไป กรรมกรและแม่บ้าน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างที่ศึกษามีร้อยละ 44.9 และอาชีพที่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองมีทุกอาชีพไม่ว่าจะเป็นอาชีพพนักงานเสิร์ฟหรือตัวแทนประกันชีวิต โดยกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนมีความเห็นว่า การเป็นผู้ประกอบการต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการเป็นลูกจ้าง ส่วนกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์กลับมีความเห็นว่า การเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่พึงพอใจที่ได้รับเริ่มทำในสิ่งใหม่ๆ และที่มีความเห็นตรงกันก็คือ ทั้งสองกลุ่มต่างไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการ

ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจส่วนใหญ่ทราบและไม่แน่ใจในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชีมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าสาขาอื่นเล็กน้อย

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจต่อการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าเพศหญิง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้ประกอบการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีจำนวนผู้ที่ทราบในประเด็นต่าง ๆ เกือบทุกประเด็นมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้ประกอบการเป็นข้าราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจและลูกจ้าง

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเห็นด้วยต่อปัจจัยต่างๆ ต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชี จะเห็นด้วยมากกว่า สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจเล็กน้อย

### ทัศนคติด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ทัศนคติด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการด้านการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยพบว่ามีที่เห็นด้วยในลำดับสุดท้ายคือมีความเชื่อในภานิตที่ว่า “ไม่มีทางที่จะร่ำรวยจากการทำงานให้ผู้อื่น” มีค่าเฉลี่ย 3.16

ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อช่วยให้ประสบความสำเร็จต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือเพิ่มการสอนหลักสูตรระยะสั้น

และมีความเห็นว่าหากจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการ ก็ควรปรับปรุงด้านการฝึกงาน การพัฒนาหลักสูตรการบัญชี รวมทั้งปรับปรุงด้านวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการตามลำดับ

#### ทัศนคติด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการเป็นผู้ประกอบการ

ด้านพฤติกรรมในการเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจคิดเป็นร้อยละ 50.5 อาจจะไม่เป็นผู้ประกอบการคิดเป็นร้อยละ 5.9 และไม่เป็นผู้ประกอบการแน่นอนร้อยละ 4.0 และเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความสนใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการอันดับแรกคือขาดประสบการณ์

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ไม่แน่ใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชี และอาจจะเป็นผู้ประกอบการคือผู้ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการตลาดและสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมีความต้องการที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการมากกว่าเพศหญิง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างที่ศึกษา และไม่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างที่ศึกษาต่างก็ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการออกไปเป็นผู้ประกอบการหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่มีเหตุผลว่าการเป็นผู้ประกอบการมีความเป็นอิสระ โดยไม่ต้องเป็นลูกจ้างใคร และอาจได้รับผลตอบแทนมากกว่าการเป็นลูกจ้าง ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ต้องการออกไปเป็นผู้ประกอบการกลับให้เหตุผลว่า ตนเองขาดประสบการณ์ และการเป็นผู้ประกอบการนั้นต้องเสี่ยงกับความล้มเหลวและขาดความมั่นคง

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มที่ผู้ปกครองเป็นข้าราชการ หรือทำงานรัฐวิสาหกิจและลูกจ้าง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มในการเป็นผู้ประกอบการก็คือ การได้รับความสนับสนุนจากครอบครัว ญาติ และกลุ่มเพื่อน

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สถาบันการศึกษาควรปรับปรุงหรือทบทวนหลักสูตรการศึกษาที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เช่น วิชาการเงิน วิชาการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ หรือวิชาที่เอื้อต่อการสร้างความคิดริเริ่ม ความสนใจที่เน้นการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะออกไปเป็นผู้ประกอบการต่อไป

สถาบันการศึกษาควรนำผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจมาให้ความรู้ ประสบการณ์ และเทคนิคที่ประสบความสำเร็จแก่นักศึกษาที่สนใจ

สถาบันการศึกษาควรมีการเปิดอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาที่มีความสนใจต่อการเป็นผู้ประกอบการทุกภาคเรียน

สถาบันการศึกษาควรมีที่ปรึกษาด้านการประกอบการให้แก่นักศึกษาที่สนใจ

สถาบันการศึกษาควรรณรงค์ รวมถึงการแนะนำเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษา ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการประกอบการ มากกว่าการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาให้ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างเป็นพนักงาน

สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดอบรม แนะนำในเรื่องการประกอบธุรกิจ ขนาดย่อมให้กับนักศึกษาในสถาบัน เพื่อเป็นทางเลือกให้นักศึกษาสามารถนำไปประกอบอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

สถาบันการศึกษาควรสอดแทรกเรื่องการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการในแต่ละวิชา โดยเฉพาะผู้ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชี

สถาบันการศึกษาควรจัดตั้งกองทุน ให้นักศึกษาสามารถกู้ยืมเพื่อใช้เป็นเงินทุนในการประกอบธุรกิจขนาดย่อมในระหว่างที่ศึกษา

สถาบันควรจัดหาสถานที่ฝึกงานให้แก่ศึกษา โดยเน้นการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษาควรเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ

สถาบันการศึกษาควรจัดตั้งบริษัทจำลองให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง โดยให้คำตอบแทน หรือคะแนนเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษา